

FÜZESABONYI

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

Augusztus ünnepe

Augusztus a nyár utolsó hónapja, az aratási és betakarítási munkák ideje, a szünidő vége és mint minden hónap, hét-köznapok sorozata. Augusztus nekünk magyaroknak egy különösen fontos ünnepet, országalapító királyunk ünnepét foglalja magába.

Ez az esemény Szent László királyunk nevéhez fűződik, aki István király halálának 45. évfordulóján kezdeményezte szentté avatását. Az ünnep mai formájának elterjedése azonban 1818-ra vezethető vissza, amikor Ferenc császár elrendelte Szent István királyunk Budán őrzött kézereklyéjének a Várhegyen történő ünnepélyes körülhordozását, s ettől kezdve váltak igazán híressé az István-napok. Ez a megemlékezés vált országos nagyságrendűvé az 1860-as évektől, majd a két világháború közötti időszakban meghatározó társadalmi esemény lett.

Századunkban az István-napi megemlékezés összefonódott egy másik fontos ünnepvel, az aratásával. Ez utóbbi nagy jelentőségű volt a földdel együtt élő, együtt lélegző emberek életében.

Évezredek teltek el azóta, amióta az ember kisütötte az első kenyeret. Ha puha asszonyi kezek vagy erős férfi tenyerek szegték is, a mindenkori jólét biztonsága volt ebben a mozdulatban. Amikor ünnep van, a tiszta abroszra először a kenyér kerül. De vajon gondolunk-e mindazokra, akik munkájukkal, tudásukkal vagy szeretetükkel formálják olyanná, hogy jól essen belőle a falat? Vagy gondolunk-e azokra, akik az első szelet kenyeret adták, sütötték vagy vették nekünk? És gondolunk-e azokra, akik tőlünk várják a szelet kenyeret?

A történelem folyamán oly sok minden történt velünk, népünkkel, a magyarsággal. De mindig talpra álltunk, még a reménytelen helyzetekből is. Hogy mi magyarázza azt, hogy itt vagyunk ma is, tízmilliónyan? Ahhoz sok kenyérre volt és van szükség, olyan kenyérre, amely az öregek bölcsességéből, a fiak munkálkodásából, s az unokák kívánságából sül meg.

Bán Anetta

Miért aggódol...

Miért aggódol, lelkelem, jó anyám,
Hogy kenyeretek barna, emiatt?
Hisz meglehet: ha nincs idehaza,
Tán fehérebb kenyérrrel él fiad.
De semmi az! csak add elém, anyám,
Bármilyen barna is az a kenyér,
Itthon sokkal jobb ízű énnekem
A fekete, mint máshol a fehér.

Petőfi Sándor

„Csak jött a víz, jött, jött ...”

Az 1999. július 11-15 közötti időszak úgy kerül be Füzesabony város történetébe, mint az emberemlékezet óta nem látott „nagy víz” története. Az az időszak, amikor a víz egy csapatba „mosta össze” a korábban is itt élőket az ide beköltözőkkel, a „jöttmentekkel”.

A Laskó-patak, ami máskor csak szerény kis vízával szinte szegycelli a mellette lévő magas töltéseket, most igazi folyóként sietett a Tisza felé. És a víz szintje nőtt, nőtt egyre magasabbra. Most már több volt, mint folyó, a hangja is zuhogóbbá vált, és egyre piszkosabb, zavarosabb hullámok kavargtak a töltések között.

alakult helyzetet, értesítették a vízügyet, a rendőrséget, a tűzoltóságot, később a katonaságot is, de egyre inkább azt látták, hogy csak magukra számíthatnak.

A déli órákban több helyen áttörte a Laskó a nem túl erős töltéseket Pusztaszikszónál, majd a MOL-benzinkút mögött, délután pedig a töltéskoronán átfolyva ömlött a víz a város legdélibb része felé, a Móricz-Mikszáth-Gárdonyi utcába, a „Bermuda háromszögbe”. Az áttört víz először csak a kertek alján, majd az utcákban jelent meg, és „csak jött a víz, jött, jött megállíthatatlanul” - ahogyan azt később a szenvedők mesélték.

A polgármester eközben összehívta a helyi védelmi bizottságot, elrendelte a veszélyeztetett Szent Imre út kiürítését, befogadó helyként a Művelődési Házat jelölte meg. A befogadás irányítását az alpolgármesterre bízta, aki megkezdte a szükséges takarók, élelmiszerek beszerzését, a többnyire roma menekültek elhelyezését.

Bokáig, térdig, combig, majd mellkasig ért a víz, és ellepte az udvarokat, az alagsorban lévő helyiségeket, miközben az emberek riadtan figyelték a rendőrségi autók hangszóróiból, hogy az elöntött és életveszélyessé váló házakból meneküljenek ki a Művelődési Házba.

És eközben az emberek tehetetlenül nézték, hogyan válik az emelkedő víz áldozatává először az udvaron lévő zöldségeskert, hogyan menekülnek mind magasabb helyet keresve a tyúkok, a szomszédban

Július 10-én, szombaton óriási zivatar - felhők keringtek a város fölött, a magasan lévő északról délnek, míg az alacsonyabban lévő „jégfelhők” keletről nyugatnak vonultak. A sűrű villámlás mellett zuhogott, ömlött az eső. A város alacsonyabban lévő pontjain már ekkor megjelentek a bokáig érő tócsák, az utak melletti árkok hamar megteltek, és az alacsonyabb járdákról az úttestre kényszerültek a járókelők is.

A Coop („13-as”) Nagy ABC előtt egészen tóvá duzzadt az összegyűlt esővíz, és az arra járó autók hatalmas vízfüggönyök között haladtak.

A vágató felhők lassan elhúzódtak a Mátra felé és fellélegzett a város. Ilyen eső volt már itt, nem is olyan régen. Az idei évben már kissé meg is szokták az itt élők, hogy Medárd „meghozta, amit ígért.”

Másnap, vasárnap a megszokott hétfévi hangulat volt a városban, ki-ki a házköri munkákat végezte, takarított, vagy kerti munkát végzett, vagy beutazott Egerbe. Beszélték, hogy a szombati eső a megyeszékhelyen is „stranddá” változtatta a Széchenyi utcát, térdig vízben „pancsikáltak” a Dobó-téren is. Ekkor még nem gondolta senki...

Az emberek is egyre riadtabban figyelték a víz emelkedését és azt látták, hogy senki, de senki nem intézkedik. Nem jönnek a „vízügyesek”, nincsenek a Polgármesteri Hivataltól sem szakemberek, és egyre riadtabban, idegesebben szóltak, polgármesteri intézkedést sürgetve. Ő riasztotta a szakembereket, szemrevételezték a ki-

visítanak a malacok az ólban, már folyik be az alagsori ablakon a víz a pincébe, önti el a kazánt és mindent, amit bent tároltak, a tüzelőtől a fagyasztószekrényben lévő húsig, a már elkészült befőttekről nem is szólva.

A legtragikusabb ott volt, ahol a vályogtéglából épült ház nem bírta ellenállni az emelkedő víz egyre növekvő nyomásának. Recsegve és tompán buhogva dőlt be a fal, majd omlott rá a födémgerenda és a cserepek. A legtöbb kárt a Temető és a Szent Imre úton, a Kisszohoda és a Nagyszohoda úton szenvedték el. A Felszabadulás út magas házai között egy szerényebb épület vált lakhatatlanná. De eljutott a víz a Bethlen utcai házak udvarába és átfolyt a Kossuth úton is. A víz kerítéseket és portákat nem tisztelve ömlött végig a déli városrészen. Útba ejtette a Virág, a Rózsa utcát, keresztül a Tárkányi úton továbbhaladt a mélyebben fekvő területekre, a Kisbuda úti árkokba. Vitte magával a hordalékot, gázt, törmelékét, léceket és ruhaféléket, szalmát és döglött aprójószágot, forgott, kavargott.

Az emberek első ijedelmükből magukhoz térve igyekeztek menteni az értékeiket a szekrények tetejére, a magasabb szobákba, a padlásra, amit elbírtak, ami elfért. S közben bizony szidták azt, aki nem jelezte, nem szólt, hogy ilyen vész közeleg, hogy nem szervezi senki a védekezést. Hiszen homokzsák sincs, hogy elzárja a kerítésnél, az ajtónál, a lefolyónál a beömlő vizet. Mit homokzsák, homok sincs. Ha az van, akkor a zsák hiányzik. Miért nem szakítják át azt a gátat a város alatt, hogy csökkenjen a víz szintje a mederben?! Miért nincs, aki intézkedik?

Pedig eközben a polgármester és kis létszámú csapata szervezte a védekezést, berendelte a munkatársait, értesítette a megyei védelmi bizottságot, a polgári védelmet, a tűzoltóságot. Hívta a képviselőtestület tagjait, a szállítójárművekkel és rakodó gépekkel rendelkező vállalkozókat, jöjjenek segíteni. És jöttek.

A baj nagy szervező, de ilyenkor kiderül az is, kiben mi lakozik. Néhányan már intézkedtek, hogy a veszélyben lévő házakat le kell kapcsolni a gáz- és a villanyvezetékekről, nehogy nagyobb legyen a baj. Hogy a vízórákat le kell zárni a

befertőzés veszélye miatt. Néhányan tudták, hogyan kell szabályosan elhelyezni a homokzsákot, az eldugult átereszeket feltépve meggyorsítani a víz lefolyását. Volt, aki emlékezett arra is, hogy a régi Eger patak medre képes befogadni, elvezetni a vizet.

S persze voltak olyanok is, akik tudták, hogy a szalóki víztározó gátja szakadt át és ez a rettentő víztömeg onnan ömlik a városra. . . Volt, aki már érezte a MOL-kútból származó üzemanyag szagát, a pusztaszikszói méregtároló tartalmát a vízen. . . És volt, aki a város vezetőit hibáztatta a Laskó-patak töltéseinek állapota miatt. A háza előtt lévő árok és az átereszek ál-

felszívódó víz miatt levált a vakolat, repedt meg az épület.

Hétfő délutántól működtek a szivattyúk, kedden már a portákról is szivatták a vizet az árkokba, az árkokból a Laskóba. Két nagyteljesítményű szivattyú a Laskó-híd mellett szívta a vizet a Flex-üzemből és a Top-ker telephelyről. Hat darab kisebb teljesítményű szivattyú a belső udvarokból, míg három tűzoltó szivattyú a Temető útról emelte át a vizet a Kisbuda utcai árkokba, hogy mielőbb lepadjon a kintrekedt víz. A Laskó pedig lejjebb szállt, csak az emberek zúgolódtak.

A kitelepítettek a Művelődési Házból átköltöztek a Kincstári Vagyoni Igaz-

lapotát már enyhébb kritikával illette. . . , ha egyáltalán észrevette. . .

Hétfőn délután gondot már csak az okozott, hogy a káli oldalra Pusztaszikszónál kifolyt töménytelen mennyiségű áradat - a Laskó szintjének csökkenése miatt - kezdett visszafolyni és nem csökkent a vízszint a mederben, hanem még emelkedett is! Emiatt katasztrofális mértékben magas volt a víz a Gárdonyi - Mikszáth - Móricz utcákban (a rohadt háromszögben). Egy hölgy telefonon kért hízórápot a malacoknak, mert a derékig érő vízben nem tudott kijutni, számára volt elegendő élelmiszer, de a tornácra menekített malacok bizony visítanak az éhségtől...

15 ház dőlt össze, vagy vált életveszélyessé a víz nyomán. Több száz sérült meg úgy, hogy a víz elöntötte az alagsorát, a pincét, a padló megsüllyedt, vagy a

gátoságtól szeptember 30.-ig ideiglenesen bérelhető volt MHSZ épület helyiségeibe. Hét család helyezkedett el a volt oktatótermekben, a korábbi lakóház szobáiban, kamrájában. Fekhely nélküli, üres szobákban laktak pici gyerekekkel, idős nagyszülőkkel.

És még nem volt vége, mert ekkor jött a szerda délután. . .

Újra óriási zivatar volt a Mátrában, különösen a Laskó-patak vízgyűjtőjében Egerszóláton, Egerszalókon, Vécsen. Jött a hír, újabb 2 méteres árhullám indult el a Laskón. Az is elterjedt, hogy Vécsen 4 méteres volt a víz, az embereket a tetőkről menekítették, Egerszóláton a sportpályán a futball-kapuknak csak a felső léce látszott ki a vízből. . .

A rendőrség autói újra kérték a lakosságot a védekezési munkákra, és csoport-

tokban indultak az emberek, fiatalok és idősebbek, férfiak és nők a MOL-kúthoz, ahol a homokzsák készítés központja volt. Ott szükség is volt a homokzsákokra, mert a kút mögött, mintegy harminc méteres szakaszon kellett magasztani a töltést.

Feljebb, a vasúti hídnál három jelentős átszakadás volt a bal parton, amit szintén fel kellett tölteni. Ezt éjjel kettőig végezték el az önkéntesek, „profi” gátszakaszt építve, miközben a vízszint már gyorsan emelkedett. Amikor elkészültek, több mint egy méterre volt a vízszint a legfelső homokzsáktól. Munkatempójuk 3-4-szerese volt a munkahelyinek.

Éjfélkor egy kis zsíros kenyeret hoztak az önkéntes segítők és kétszer is kaptak ásványvízzel teli palackokat. De ugyanilyen feszített munkavégzés folyt a gát többi, korábban sérült szakaszán is. Nem volt más elismerés, csak egy kézfogás a jól végzett munka után. Ami rajtuk múlt - megtették.

Egyetlen nehéz feladat maradt csütörtök reggelre, amit az emelkedő víz árult el, hogy a Szent Imre út mögött egy 30 méteres szakaszon nincs töltés! Föld volt, „csak” erős gépek kellettek a hiányzó szakasz pótlására. Hozzáértők 15 %-os esélyt adtak annak, hogy a Laskó nem lép ki újra a medréből! A korábban Kál felé kiöntött hatalmas víztömeg megindult újra az apadó Laskóba vissza, és nem engedte csökkenni a magas vízszintet!

Ekkor két vállalkozó - egy vízügyi szakember irányításával - segítőkkel cölöpöket rakott le a meder hiányzó partjára a „3-lyukú-hídnál”, és a középük fűzött napraforgószárrakkal, a lefektetett homokzsákokkal lefékeztek a visszafolyó vizet. Egy óra alatt 25 centimétert apadt a víz a mederben. A város megmenekült!

Érzékelhetően szervezettebb volt a védekezés ezúttal. Többen is jöttek segíteni, a város vezetői és az itt élők egy emberként vettek részt a munkákban. Jó ötlet volt a központi „homokzsák-gyár” kialakítása a MOL-kútnál, ami „logisztikai-központként” is működött. Kár, hogy egyes védelmi szakaszon hiányzott a mobil-telefon, emiatt gyakran kellett várakozni arra, hogy a „futár” megforduljon a hírral.

Hiányoztak a pontos információk arról, hogy mikor, hány centiméterrel várható a tetőzés, sok munkát megtakaríthattak volna a homokzsák készítők, építők. Szerencsés volt, hogy néhány vállalkozó rendelkezett olyan nagyteljesítményű géppel (rakodó-, szállító-, árokásó-, markológéppel) amelyek gyorsabban tették lehetővé a váratlan feladatok megoldását.

Mindezek ellenére több száz lakóház rongálódott meg, 15 összedőlt, és még legalább ennyi fog lakhatatlanná válni. Több száz hektáron ment tönkre a vetés, elsősorban a búza, a napraforgó, mert a kukoricatáblák nem sínylették meg a máskor hiányzó víz bővebb jelenlétét. Az előtött

terekben minden tönkrement, de az emberek újra reménykedni kezdtek, a rémálom elmúlt. . .

Segítség érkezett élelmiszerek és ruhafélék formájában is. Itt járt - a megyei vezetőkön túl - az ország miniszterelnöke, a belügy- és a titokminiszter. 10 millió forintos gyors-segélyt kapott a város a védekezési munkák költségeire, a kárt szenvedők „elsősegélyére”. A munka még nem fejeződött be, de egy hét elmúltával a város már a korábbi, megszokott életét élte - azokat kivéve, akik még mindig a tönkrement házukat próbálták lakhatóvá tenni. Nekik további segítség, több idő kell.

Blahó István

Figyelem!

Augusztus 20-án

9 órától kispályás labdarúgó torna a sporttelepen (díjtalan nevezés 8³⁰-tól a helyszínen)

15 órakor Macskássy Izolda festőművész kiállításának ünnepélyes megnyitója a Városi Könyvtárban.

Megnyitja: Gubala Róbert plébános

A művésznő a megvásárolt képek értékének felét felajánlotta az árvízkárosultak megsegítésére.

Augusztus 21-én

17 órakor megyei I.o. bajnoki labdarúgó mérkőzés Füzesabony - Egerszalók csapatai között.

Az egri Forrás Gyermek-szabadidőközpont irodalmi pályázatot írt ki "Csodálatos beszélő tárgyak" címmel. A Teleki Blanka Általános Iskola magyar szakköréből négy tanuló küldött anyagot, valamennyien sikeresek voltak. Egyikőjük írását közöljük, és Boldizsár Ildikó mesekutató, zsürielnök szavaival ajánljuk nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek figyelmébe is: „fogadják szeretettel a művet, és soha ne feledkezzenek meg arról a képességükről, hogy meg tudják hallani a csodás beszélő tárgyak nekünk, embereknek szóló, szeretetre tanító üzeneteit.”

A csodakő

Tavalynyáron Görögországban nyaraltunk apa, anya, a húgom Bernadett és én. Csodás volt az idő, forró volt a tengerpart homokja és titokzatos volt a tenger vize. Hogy milyen rejtetegeválója volt? Ha nem kapkodtuk fűrgén a lábunkat, akkor ráléptünk valamelyik rák ollójára, vagy éppen egy szép formájú kagylót nyomtunk vissza a homokba. A tenger vize olyan tiszta és átlátszó volt, hogy látni lehetett, mi rejtőzik a tengerfenekén: színes kövek, kisebb-nagyobb kagylók, kis halak, tengeri szivacsok.

Ott találtam azt a követ is, amiről a mesét írom. Ez a kő csodálatosan szép volt, de nem mindenkinek mutatta meg magát. Messzebből nézve nem volt rajta semmi különleges, ha csak a sziv formája nem. Közelebről azonban hosszasan megfigyelve, előlúntek a piros, kék és a zöld színek és ezek árnyalatai.

Én már őszintén szólva meg is feledkeztem arról, hogy nekem van egy ilyen követem, pedig a szobámban a könyvespolcon díszelgett. Ám az egyik este különös dolog történt. Már az ágyamban feküdtem és a csillagos eget nézegettem, hátha látok egy hullócsillagot vagy egy azonosíthatatlan tárgyat. Szomorú voltam, mert tudtam, hogy holnap történelemből dolgozatot írunk, és én úgy éreztem, hogy nem

tudok semmit, pedig készültem. Arra gondoltam, hogy rajtam már csak a csoda segíthet.

Egyszeriben arra lettem figyelmes, hogy a követem a könyvespolcon elkezd világítani. Pontosabban egy piros, egy kék és egy zöld szemcséje, de mind ez nem volt elég, hogy ijedten felüljek az ágyamon, hanem még meg is szólalt:

- Én talán tudnék rajtad segíteni! Ha tudnád, hogy én milyen öreg vagyok! Éltem én már az őskorban is. Ha én egyszer elkezdenék mesélni, elmondhatnám neked, hogy egymagas hegy sziklájának egy darabja voltam. De a hegyet egyre csak pusztította az eső, a folyóvíz, a jég. Egyszer csak azon vettem magam észre, hogy egy sebes erdei patak sodor magával. Elmesélhetném azt is, hogy milyen kalandos utakon jutottam el a tengerpartra, ahol megtaláltál, de az nagyon sokáig tartana.

- Hogyan tudnál nekem segíteni? - kérdeztem hitetlenkedve.

- Csak forgass meg háromszor a tenyeredben, és én majd a szobád falára vetítem, amit az őskorban láttam - mondta a követem. Még el is magyarázta, amit látni lehetett.

- Látod, ott laktam én is abban a barlangban. Bizony néha fáztam, de az a tagbaszakadt ember fát hordott, és begyújtott. Összedörzsölt két követ, és tüzet csiholt. A ház asszonya őrizte a tüzet, hogy ki ne aludjon. A gyerekek elmentek bogyókat, ehető gyökereket gyűjtheteni. Látod ott a

barlang mélyén azokat az állatrajzokat, azoknak varázserőt tulajdonítottak. A férfiak előbb eljátszották a vadászatot, hogy biztosan sikerüljön a valóságban is. Ott abban a sarokban vannak a fegyverek és a szerszámok: szakóca, kőbalta, kőkés, lándzsa, nyíl, husáng.

- Hogy hogyan fejeződött be a "mozizás", arra már nem emlékszem, mert elaludtam.

Másnap ötösrre megírtam a történelem dolgozatot. Siettem haza az iskolából, mert folyton a követemre gondoltam. Vajon megvan még, vajon ott van még a polcomon? Bizony ott volt még, és én újra a kezembe vettem, és forgattam, forgattam, de nem történt semmi. Lehet, hogy csak álmodtam, hogy segített?

Kívítem magammal a ház melletti dombra, hátha megint feléled majd, és közben kérlelni kezdek:

- Csak még egyszer mutasd meg, hogy csodakő vagy! Miután harmadszorra is kértem és a nyitott tenyeremben az ég felé tartottam, hirtelen odaszállt egy madár és elrepült vele.

Azóta is keresem, mert néha nem árt, ha az embernek van egy csodálatos segítőtársa, akire számíthat, ha bajba kerül. De lehet, hogy csodák nincsenek is.

Petrény Gergely
V. oszt. tanuló

„Játékosan, tevékenyen”

Az 1. sz. Napköziotthonos Óvoda nevelési programja

Az iskolákhoz hasonlóan az óvodákban is tartalmi szabályozás kerül bevezetésre 1999. szeptemberétől. Minden óvoda elkészíthette saját nevelési programját az Óvodai nevelés országos alapprogramja, a nemzeti alaptantervvel azonos rangú dokumentum alapján. A közoktatási törvény legújabb módosítása az óvodai nevelés tartalmi szabályozását nem érinti.

Óvodánk nevelési programjának legjellemzőbb momentumai a következők:

Intézményünk, mint alapfokú nevelési - oktatási intézmény a 3-7 éves korú gyermekek intézményes nevelését látja el.

Célunk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése.

Fő feladataink között szerepel:

-Az egészséges életvitel iránti igény megalapozása

-A pozitív önértékelés kialakítása, az önbizalom megalapozása, megerősítése

-A közösségi együttéléshez szükséges erkölcsi tulajdonságok alakítása

-A szépség, a harmónia, az esztétikai élmény iránti igény és fogékonyság kialakítása

-Az iskolakezdéshez is elengedhetetlenül szükséges jártasságok, készségek alakítása

Az óvoda funkciói közül a nevelési funkciót tekintjük elsődlegesnek, amelynek alapja:

A gyermek egészséges életmódjának megalapozása, amelyet a gondozás szervezeti keretei, formái tesznek lehetővé. A legfontosabb és legalapvetőbb feladatunk a gyermekek szükségleteinek kielégítése,

a testi-lelki szükségletek harmonikus összehangolása, megfelelő életritmus kialakítása, valamint a gyermekek közösségi magatartásának megalapozása, a közösségi együttélés jó szokásainak kialakítása, amely az óvodai nevelés egészét átszövő feladat.

A három éves gyermek a család védőburkából kikerülve az óvodában kerül először gyermektársak közé. Az óvoda a szociális tanulás legfőbb színtere. Itt sajátítják el a közösségi élet szempontjából értékes ismereteket, magatartásmódokat, tevékenységi formákat, közösségi értékeket.

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermeki személyiség áll.

Tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéniségét, érdeklődését és segítjük önkifejezését, személyiségüknek fejlődését.

A gyermeki személyiség játék és egyéb tevékenységek révén fejlődik. Huzamos, hosszú időtartamokat hagyunk a játékra. Következésképpen végigvisszük, hogy ez az óvodáskorú gyermekek fő tevékenységformája, valamint a kisgyermeki tanulás igazi színtere és módszere.

Arra törekszünk, hogy növendékeink a környező világgal a maga komplexitásában ismerkedjenek meg.

Környezetüket személyes élmények révén ismerjék meg, majd az így szerzett tapasztalataikat sokféle tevékenységben alkossák újra.

Az óvodáskorú gyermekek tevékenységformái:

- Játék
- Mese, vers, dramatizálás, bábozás
- Rajzolás, mintázás, kézimunka

- Ének, zene, énekes játékok
- Mozgás
- A környezet megismerése
- Munka jellegű tevékenységek
- Tanulás

Az óvodai nevelést, a családi nevelés kiegészítőjének tekintjük, igyekszünk megnyerni a szülőket a közös nevelés céljából. Ezért nyitottak vagyunk a családi ház és a társintézmények felé egyaránt.

Önmagában nem tartjuk jónak, vagy rossznak az osztatlan vagy osztott csoport-szervezési módot. Mindkettőnek vannak pozitívumai, és mindkettő működhethet jól, annak függvényében, hogy milyen pedagógiai tartalommal töltjük meg. Óvodánkban mindkét forma fellelhető.

Nevelési programunk tiszteletben tartja a gyermeki szabadságjogokat és épít a pedagógusok módszertani szabadságára. A nevelési célok, feladatok, az óvodai nevelés tevékenységformái az intézmény minden csoportjára nézve azonosak.

Ezen túlmenően az egyes csoportok arculatát a gyermekek és óvodapedagógusok egyénisége, érdeklődése, az adott csoport hagyományai formálják sajátossá. Óvodánkban speciális célkitűzéssel rendelkező csoportok működnek már hosszabb ideje (Zöld Szív Csoport, Reforméletmód Csoport, Hagyományörző Csoport). Ezek mindegyike ismertté és közkedvelté vált az elmúlt évek során. A továbbiakban is működtetni kívánjuk őket. A speciális célkitűzéssel rendelkező csoportokban felhalmozott pedagógiai tapasztalat és gyakorlat intézményünk életét színesíti.

Hagyományainkat értéknek tekintjük, ápoljuk és továbbfejleszteni igyekszünk.

Óvodánk legfőbb jellemzője ez a sokszínűség, és a szülőt illeti meg a választás szabadsága, hogy gyermeke számára a leginkább hozzáillő csoportot választhassa.

Laminé Antal Éva
óvodavezető

A II. sz. Napköziotthonos Óvoda nevelési programja

Óvodánk helyi programjának alapja, a nevelés folyamatában részt vevők - gyermekek, szülők, óvónők - kiegyensúlyozott, bizalomra, egymás elfogadására épülő kapcsolata. Szemléletünk hosszú évek alatt vált meggyőzően gyermekközpontúvá, a családokkal szemben elfogadóvá és önmagunkkal szemben igényessé.

Óvodánk nevelésében alapelv, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezze. A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermekek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek kibontakozását. Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. Felfogásunk szerint az óvodának a pedagógiailag segített, ösztönzött szocializáció minél fejlettebb megvalósítására kell törekedni.

A nevelési célok és feladatok az óvodára nézve azonosak. Fő célunk: az óvodáskorú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése, amely magában foglalja:

- a.) A teljes gyermeki személyiség fejlesztését, a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.
- b.) Az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

Programunk kitűzött célját a gyermekek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembe vételével a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva lehetséges megteremteni, biztosítva hozzá az objektív és szubjektív feltételeket a tudatos nevelés érdekében.

A tevékenységen alapuló nevelés feltételeinek megteremtése

1. Érzelmi nevelés - társas kapcsolatok alakulása
2. A csoportok szokásrendjének kialakítása - napirend
3. A gyermek gondozásával kapcsolatos feladatok
4. Az egészséges életmódra nevelés feladatai és feltételei
5. Értelmi fejlesztés, nevelés

Az óvodai élet tevékenységformái:

Játék: Minden fejlesztés csak életkorra jellemző, fő tevékenységben végezhető eredményesen, az óvodáskorban a tanulás valódi terepe csak a játék lehet. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék tevékenységi forma, amely tapasztalat és ismeretrendszer bővítését szolgálja. A kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek minden nap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A játékhoz megfelelő helyre, időre, eszközre van szükség.

Munka: A munkát a gyermekek életében elsősorban személyiségfejlesztő hatása teszi jelentőssé. A gyermeki munka az önként, örömmel és szívesen végzett játékos tevékenység. A jó légkörben folyó munka fontos nevelési eszköz. Tapasztalatszerzés, képességek, készségek, közösségi kapcsolatok, kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság, kötelesség teljesítés alakításának eszköze.

A fejlesztés tartalmi eszközei:

Anyanyelvi nevelés: Az óvodai nevelés egy komplex folyamata, mely a napirend során minden tevékenységet és feladatot áthatva segíti a gyermekek kommunikációját, szociális kapcsolatainak alakulását és elősegíti a zökkenőmentes iskolai ta-

Irodalmi nevelés: A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. Az életkorhoz igazodó gondos anyagválogatás az esztétikus eszközök, a megfelelő előadásmód segítik az irodalmi élmény-nyújtást, a gyermekek érzelmi biztonságát, a könyvhöz való pozitív viszonyuk kialakítását.

Vizuális nevelés a művészeti tevékenységek tükrében: (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka) Jellemző erre a tevékenységi formára a komplexitás. Ez azt jelenti, hogy a gyermekek az életben előforduló jelenségeket megörökítik valamilyen formában. Célunk, olyan „ember” formálása, aki igényli az esztétikumot, azt befogadja, szépet hoz létre és a környezete esztétikus alakítására képes. A megfelelő helyszín, eszköz biztosított feltételekkel az egyéni fejlettséghez és képességhez igazodva segítjük a képi - plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli, tájékozódó és rendező képességek kialakulását - a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését - a gyermekek tér - forma és színeképzeteinek gazdagodását.

A külső világ megismerése: (matematika, környezetismeret) A matematikai nevelés feladata a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatása. A környezet megismerése során matematikai

tartalma nem választható el a környezet megismerésétől. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való életkorának megfelelő eligazodásához, tájékozódásához szükségesek. Feladatunk, hogy tegyük lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését, biztosítsunk alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára, a biztonságos életvitel szokásainak alakítására, a természet szeretetére.

Ének-zene, énekes játékok, ünnepélyek, népi játékok és tánc az óvodában: Énekzene célja: olyan gyermekek nevelése, akik szeretik a zenét, szeretnek énekelni, szívesen és örömmel játszanak énekes játékokat.

A feladatok sikeres megoldása elősegíti a zenei anyanyelv megalapozását, gátlásait feloldását, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének - zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit.

A népdalok éneklése, a gyermeki néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvoda feladata, hogy a gyermekek ismerjék meg ünnepünket, hagyományainkat, érezzék meg az ünnep örömeit, kultúránk megismerésére legyenek fogékonyak.

Mozgás - testnevelés:

Az óvodai nevelés folyamatában a gyermekek egészséges, testi - mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. Lehetőséget biztosít a gyermekek mozgástapasztalatainak rendszeres bővítésére, fejleszti cselekvő és feladatmegoldó képességüket, erősíti a szép mozgás iránti vonzalmukat. Fejleszti testi képességeiket, az ügyesség sokféle formáját - testi erőt, gyorsaságot, állóképességet. A mozgás megszerettetése, mozgásigény kielégítése az óvodai testnevelés fontos feladata.

Óvodánk speciális szolgáltatásokat is nyújt a szülők igényei alapján: népi tánc, angol nyelvi nevelés, zeneóvoda, tehetségfejlesztő foglalkozás, beszédjavítás, logopédia.

Az óvoda szoros, jó kapcsolatot tart a családokkal, fenntartóval, iskolával, bölcsődével, közművelődési, megyei intézményekkel.

Az óvoda ezzel a programmal el tudja érni, hogy az óvodáskor végére a gyermekek testileg megerősödve, lelkiileg, szellemileg iskolaértettek legyenek.

Csanálosi Sándorné
vezető óvónő

nulás megkezdését. Tudatos és tervszerű munkával a gyermekek megtanulják helyesen és szépen beszélni a magyar nyelvet, bővül szókincsük, kialakul az érthető, megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű szabatos beszéd.

tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába jut a gyermek. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat, alakul ítélőképessége, fejlődik a tér - sík és mennyiség szemlélete. Az óvodás gyermekek matematikai műveltség-